

همایی، رقیه -

داستانهای مثنوی / تألیف رقیه همایی. - قم: ابتکار دانش [ناشرین همکار]؛ یاران
قلم، گنج عرفان، قلم مکنون، ۱۳۸۹.

۷۲ ص. : مصور (رنگی). - (...سری ۷۲ دقیقه‌ای)

۲۰۰۰ ریال : ۸ - ۱۶۴ - ۱۱۱ - ۶۰۰ - ۹۷۸ : ISBN

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

۱. داستان های فارسی - قرن ۱۴. ۲. مولوی، جلال الدین محمد بن محمد ۶۰۴-۶۷۲ ق.

مثنوی - اقتباسی ها. الف مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴-۶۷۲ ق. مثنوی

برگزیده. ب. عنوان. ج. عنوان: مثنوی برگزیده.

۸ فا ۳/۶۲

د ۶۵۷ هـ

PIR۸۳۲۱/۱۸۵۲

۱۳۹۰

نام کتاب: داستانهای مثنوی

تألیف: رقیه همایی

طراح و صفحه آرا: هادی استادتقی زاده

تصحیح و ویرایش: زهرا سلیمی

ناشر: ابتکار دانش

ناشرین همکار: گنج عرفان، قلم مکنون، یاران قلم

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۹

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

شابک: ۸ - ۱۶۴ - ۱۱۱ - ۶۰۰ - ۹۷۸

مراکز پخش: ۷۸۳۳۱۱۹ - ۲۵۱

ابتکار دانش: ۷۷۴۶۵۶۷ - ۷۸۳۶۴۲۰ - ۷۴۹۴ - ۹۱۲۷۵۰

منابع:

۱. سمیعی، فاطمه، دانیالی، مثنوی معنوی، نشر مهر آرمین، تهران: چاپ اول، ۱۳۸۸.
۲. قاسم زاده، محمد، داستانهای مثنوی، نشر هیرمند، تهران: چاپ اول ۱۳۸۸.
۳. اشتیاردی، محمد محمدی، داستانهای مثنوی، نشر موعود اسلام، تهران: چاپ سوم، ۱۳۸۸.

۲۸	کرامات ابراهیم آدهم بر لب دریا	۷	پادشاه و کنیز
۲۸	نشانهی کیفر گناهکار مغرور	۸	مرد بقال و طوطی
۲۸	شتر و موش مغرور	۹	پادشاه یهودیان و کشتن مسیحیان
۲۹	کرامات درویش متهم در کشتی	۱۰	خرگوش و شیر
۲۹	درخت بیمرگی	۱۱	ترس از عزرائیل و فرار به هندوستان
۳۰	دعوا بر سر انگور	۱۲	دهد و سلیمان علیه السلام
۳۰	حیثرت حاجیان از کرامات شیخ بیابان نشین	۱۲	بازرگان و طوطی
۳۱	خوردگان بچه فیل	۱۳	کوزه‌ی آب
۳۱	مرد روستایی و شهری	۱۴	دانشمند نحوی و ناخدا
۳۲	افتادن شغال در خم رنگ	۱۵	به شکار رفتن گرگ، روباه و شیر
۳۲	مارگیر و ازدها	۱۵	مهمان و هدیه‌ی او
۳۳	موسی علیه السلام و فرعون	۱۶	مرد کر و همسایه اش
۳۴	فیل در خانه‌ی تاریک	۱۶	اختلاف چینی‌ها و رومی‌ها
۳۴	نوح علیه السلام و فرزندش	۱۷	متهم کردن لقمان
۳۴	درخواست روزی حلال بدون رنج	۱۸	عاشق و نیستی
۳۵	کودکان و استاد مکتب خانه	۱۸	حضرت علی علیه السلام و فرو بردن خشم
۳۶	زاهد و درخت میوه	۱۹	مارگیر دزد
۳۷	زرگر و عاقبت کار	۱۹	حضرت عیسی علیه السلام و مرد نادان
۳۷	گریه نکردن بر مرگ فرزندان	۱۹	باز پادشاه در خانه‌ی پیرزن
۳۷	قرآن خواندن نابینا	۲۱	گرداندن مرد فقیر به دور شهر
۳۷	صبر لقمان	۲۱	کلوخ انداختن در آب
۳۸	فرار عیسی علیه السلام به کوه از دست احمق	۲۲	دوستان ذوالنون در ملاقات
۳۸	نعمت و ناشکری	۲۲	خریزی تلخ و حق شناسی لقمان
۳۸	خرگوش فرستاده‌ی ماه	۲۳	موسی علیه السلام و چوپان
۳۹	دزد و طبل نیمه شب	۲۳	سوار و مردی که مار به دهان او رفته بود
۳۹	عشق به نماز	۲۴	دوستی خاله خرسه
۴۰	نسوختن دستمال در تنور	۲۴	عیادت پیامبر از صحابی بیمار
۴۰	پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و کاروان تشنه	۲۴	گردن طواف کن
۴۱	گواهی نوزاد به یکتایی خدا و رسالت پیامبر	۲۵	عاقلی که خود را دیوانه نشان میداد
۴۱	موسی علیه السلام و زبان حیوانات	۲۵	ساختن مسجد ضرار
۴۲	پرهیز از عجله	۲۶	چهار هندی نمازگزار
۴۳	وفات بلال	۲۶	بزرگان و محل طلا
۴۳	وکیل صدر جهان	۲۷	گفتگوی پیر و پزشک
۴۴	سؤال معشوق از عاشق	۲۷	کودکی در پیش جنازه‌ی پدر
۴۴	شیطان و قریش	۲۷	مرد عرب و کیسهای پر از شن

۵۷	بازار خرگیری	۴۴	شکایت پشه از باد
۵۸	کرامات شیخ محمد سرزری	۴۵	سخت‌ترین چیز در جهان
۵۸	با چراغ گرد شهر	۴۵	هذیه فرستادن بلقیس
۵۹	باغ خدا، دست خدا، چوب خدا	۴۵	مرد گل‌خوار و سنگ‌ترازو
۵۹	عمید خراسان و غلام‌پرووری	۴۶	ابراهیم آدهم و ترک پادشاهی
۵۹	مجنون و مردم ظاهرین	۴۶	حیرت و شگفتی حلیمه
۶۰	مؤذن زشت‌آواز و مرد کافر	۴۷	شاعر و دو وزیر هم‌نام
۶۰	گربه و گوشت	۴۷	قابیل و گورکنی کلاغ
۶۱	دلک و شاه ترمذ	۴۸	جواب ابلهان
۶۱	صوفی در جهاد	۴۸	فرماندهی جوان
۶۲	مبارزه با نفس	۴۹	آبگیر و سه ماهی
۶۲	نظر کتم به سلطان یا گوهر	۴۹	نصیحت‌های پرنده‌ی گرفتار به صیاد
۶۳	حسادت امیران به ایاز	۵۰	دشمنی امیران عرب با پیامبر
۶۳	صیاد و پرنده‌ی ساده‌لوح	۵۰	خشم بر شفیخ
۶۴	دزد قوچ و مرد ساده‌اندیش	۵۰	شاهزاده و پیرزن جادوگر
۶۴	پاسبان و دزدان	۵۱	گفتگوی مورچه‌ها بر صفحه‌ی کاغذ
۶۵	عاشق، معشوق و گردو	۵۱	پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و جبرئیل
۶۵	شاعر غریب در عاشورای حلب	۵۱	دشمن طاووس
۶۶	هلال در اصطبل	۵۲	آهو در طولیله‌ی خران
۶۶	بیماری که امید درمان در او نبود	۵۲	ابوبکر سبزواری
۶۷	سلطان محمود و غلام هندو	۵۳	گذشتن از جان
۶۷	سه مسافر مسلمان، مسیحی و یهودی	۵۳	گریه در نماز
۶۸	شتر، گاو و قوچ	۵۳	این کجا و آن کجا
۶۸	موش، قورباغه و کلاغ	۵۴	حرص و طمع و باغ‌های سوخته
۶۹	دزدان و سلطان محمود	۵۴	خلقت آدم و خودداری زمین از دادن خاک
۷۰	گاو دریایی و گوهر شیخراغ	۵۵	زاری قوم یونس علیه‌السلام و بلای آسمانی
۷۰	بخشش پس از مرگ	۵۵	آیاز، کفش و پوستین کهنه
۷۱	خوازم‌شاه و اسب شگفت‌انگیز	۵۶	عاشق و معشوق
۷۱	خواب گنج	۵۶	روباه و خر در بارگاه شیر
۷۲	مهر خداوندی	۵۷	خر مرد سقا و اسبها

مقدمه

مولوی در سال ۶۰۴ ه‍.ق در شهر بلخ متولد شد. تحصیلات مقدماتی را نزد پدرش به پایان رساند. او از دوران کودکی به شعر و ادب علاقه‌ی زیادی داشت به طوری که وقتی همراه پدرش در نیشابور به ملاقات عطار رفت، مورد لطف و عنایت شیخ قرار گرفت و او کتاب اسرارنامه را به مولوی هدیه کرد.

مولوی در قونیه نزد برهان‌الدین ترمذی به یادگیری علم و عرفان پرداخت. پس از آن وی با دیدن فردی به نام شمس تبریزی چنان ارادتی به او پیدا کرد که غزلیات خود را در دیوانی به نام دیوان شمس تبریزی گردآوری کرد. پس از شمس با عارفانی چون صلاح‌الدین زرکوب و حسام‌الدین چلبی آشنا شد که حسام‌الدین چلبی همان کسی است که مولوی را به سرودن مثنوی تشویق کرد و تا آخر راه با او همقدم بود.

دیگر آثار مولوی عبارتند از: کتاب فیه ما فیه، مکاتیب، مجالس سبعه، ...
مولوی در سال ۶۷۲ ه‍.ق دیوان از جهان فرو بست.

مثنوی مولانا کتاب ارزشمندی است که او مسائل مهم عرفانی، دینی و اخلاقی را در قالب داستان‌ها و تمثیلات در شش دفتر سروده است. تعداد داستان‌ها و تمثیل‌ها در مثنوی بسیار زیاد است اما ما سعی کردیم گزیده‌ای زیبا از این داستان‌ها را به صورت نثر برای علاقه‌مندان به مثنوی بیاوریم.

هم به فکر تشنگی باید چشید / آب دریا را اگر نتوان کشی

امیداست که با وجود تمام کاستی‌های احتمالی در نظر مقبول افتد.